

Zorgvuldig doorpakken

Samen met de coalitiepartijen JESS en PvdA wil het CDA een ambitieus coalitieprogramma uitvoeren. Nieuwe ontwikkelingen en nieuwe keuzes kunnen tot nieuwe inzichten leiden voor het uitvoeringsprogramma van volgend jaar. Het CDA wil in deze algemene beschouwingen de spanning opzoeken tussen waar we ondernemend kunnen doorpakken en waar moeten we zorgzaam moeten handelen.

Het ondernemend zijn betekent dat de CDA-fractie van burgemeester en wethouders verwacht dat zij volhardend zijn in het opkomen voor de belangen van de gemeente Schagen en van de regio. Voor veel ontwikkelingen zijn wij allen ook afhankelijk van medewerking van andere instanties zoals provincie Noord-Holland, omgevingsdienst, waterschap, Rijkswaterstaat, Prorail en uiteraard van de Rijksoverheid die ieder jaar veel geld aan de gemeente doorgeeft. Het CDA ziet graag een volwassen samenwerking in regio, zoals via de GGD, over de gesubsidieerde arbeid, in de afvalverwerking, door De Kop Werkt, bij het historisch archief, binnen de veiligheidsregio en met betrekking tot het openbaar onderwijs. Volwassen samenwerking slaat op gelijkwaardige gesprekspartners en een constructieve, maar zakelijke houding bij conflicterende opvattingen. Een geschil voorleggen aan de rechter, is voor het CDA een fatsoenlijke stap om verder te kunnen komen.

Ondernemend zijn betekent ook dat burgemeester en wethouders aan weerbarstige dossiers moeten blijven trekken. Woningbouw, met Buitenvaert in Schagerbrug als goed voorbeeld hoe het college moet volharden in volharding. Woningbouw in 't Zand-Noord, als goed voorbeeld dat volharding effect heeft. Denk bij noodzakelijke volharding ook aan de taalles voor vluchtelingen op geschikte uren, ondertunneling van de Zuiderweg, het openhouden van de school in Sint Maarten, meer ruimte voor bedrijven in Warmenhuizen en Waarland. Een beetje irritant zijn mag wel. Ook verwachten we dat burgemeester en wethouders intern dossiers blijven aanjagen, denk aan het realiseren van de schoolzones, het grip krijgen op de kosten van de begraafplaatsen, een up-to-date personeelsbeleid en de uitvoering van de projecten binnen De Kop Werkt. De hele N9-problematiek, van de Alkmaarse Ring-West, van de vaste verbinding bij Burgervlotbrug, de kruispunten bij beide vlotbruggen en sowieso de veiligheid op het hele traject... onderwerpen als deze hebben het nodig om jaar in jaar uit geagendeerd te blijven worden.

Irritant zijn en naar de rechter stappen, is dat nou constructief samenwerken? Ja, discussies moeten goed "afgeconcludeerd" worden en alle partijen moeten als volwaardige gesprekspartners behandeld worden. Naar de rechter stappen kan veel beter zijn dan sluimerende geschillen eindeloos laten doorsudderen. In de visie van het CDA werken vele partijen met elkaar samen, ook als soms slechts één instantie er formeel over moet besluiten. Daarom waardeert de CDA-fractie het ook bijzonder, dat wethouder Heddes een zebepad bij de Nes heeft aangelegd. En het getuigt van moderne politiek als wethouders een zienswijze aan de raad vragen bij college-bevoegdheden. Dat is niet "we gaan er niet over, dus we praten we niet over", maar dat noemt het CDA samenwerken. Samenwerken komt ook terug in het betrekken van inwoners en bedrijven. *Right to Challenge*, is dat al een keer toegepast in de gemeente Schagen, worden inwoners voldoende op de hoogte gebracht van die mogelijkheid? En durven wij, gemeenteraad en college, binnen de wet te experimenteren met iets als deliberatieve democratie?

Waar zit nu de keerzijde? Waar zit er spanning tussen waar we ondernemend kunnen zijn en waar moeten we zorgzaam moeten zijn?

Het CDA heeft grote waardering voor de medewerkers van de gemeente Schagen. Een club van ruim 400 mensen die gezamenlijk werken aan het algemeen belang van onze inwoners en onze bedrijven. Alle partijen in deze raad hebben politieke wensen, onze wethouders kunnen dat aanjagen, maar het bestuurlijke werk wordt uiteindelijk door de

ambtenaren gedaan. Ondertussen vraagt het CDA meer resultaten, vragen we blijvend aandacht voor het ziekteverzuim en willen we ook nog korten op het personeelsbudget. Tja, dat knelt natuurlijk.

We willen meer geld voor het onderhoud van het openbaar groen, van de speeltuinen en ook van de voetpaden, fietspaden en wegen. Uiteindelijk moet er ieder jaar ongeveer 11 miljoen euro aan besteed worden. Tegelijk heeft de gemeente Schagen – net als vele andere gemeentes – een probleem dat veel meer geld aan de zwakkeren in onze samenleving wordt uitgegeven, dan we eerder verwacht of gehoopt hadden. Het CDA steunt de lijn dat we bovenal niet de zorg voor de zwakkeren verminderen en dat we blijven inzetten op preventie, dus op het voorkomen van menselijke problemen in de toekomst. Deze menselijke kant heeft ook een zakelijk kant: we vermijden hierdoor extra zorguitgaven in de toekomst. Meer geld voor wegen en groen en meer geld voor zorg. Tja, dat knelt.

Vanwege het achterblijven van voldoende structurele ondersteuning vanuit de Rijksoverheid, maakt deze begroting wel keuzes om iets minder te doen: het ouderenpakket, de huiskamers en het noodfonds. Omdat het korten is op geld dat waarschijnlijk toch niet uitgegeven kan worden, is het ook nauwelijks een bezuiniging te noemen. Toch kan je je hier ook afvragen: hebben de mensen in Schagen hier geen behoefte aan, of hebben de wethouders er niet hard genoeg aan getrokken?

Ouderenpakket, huiskamer, noodfonds. In die keuzes ligt het antwoord hoe met de spanning tussen het zorgen voor morgen en het ondernemen nu, tussen stabiliteit en ambitie, om te gaan. De genoemde keuzes komen voort uit een zogenoemde *zero base analyse* in het Sociaal Domein. De Basis op orde zorgt ervoor dat ook een *zero base analyse* bij het openbaar gebied uitgevoerd kan worden.

De bezuiniging op het personeelsbudget is ook een maatregel waar de *zero base analyse* bij kan helpen. Naar het inzicht van de CDA-fractie is de voorgestelde bezuiniging geen zware ingreep. Een takendiscussie is dan ook buiten de orde. De kwantitatieve effecten inzichtelijk maken van leiderschaps- en geluksactiviteiten voor medewerkers, de opbrengst van Lean-trajecten mits over alle processen uitgerold, helpt om in al het politieke gewoel, toch zorgzaam te blijven voor de medewerkers van de gemeente Schagen die zo belangrijk zijn voor de inwoners en bedrijven in de gemeente Schagen. En misschien moeten we dan van een excellente dienstverlening terug naar een uitzonderlijke goede dienstverlening. Want tja, als het echt knelt...

Het CDA wenst het ambitieniveau uit het coalitieakkoord vast te houden in 2020, maar de CDA-fractie vraagt de portefeuillehouders om alert te zijn op de efficiëntie van de processen. Is er niet teveel planvoorbereiding en te weinig uitvoering bij de schoolzones? De invoering van de jongerenraad blijft ook hangen in de theorie van het gemeentehuis, terwijl de praktijk in eerste instantie om niet veel meer vraagt dan een goed gesprek van een paar jongeren aan een gezellige tafel. Heeft de wethouder van Economische Zaken zicht op de effectiviteit van promotiecampagnes? Heeft het college zicht op de overhead bij bijvoorbeeld het topsportfonds of binnen de Gemeenschappelijke Regelingen? Neem de afvalstoffenheffing. Die gaat omhoog door tegenvallende inkomsten, zie ook de 2^e bestuursrapportage 2019. Maar er wordt ook gesproken over de hoge afvalheffing van het Rijk en over de extra inzamelkosten. Welk effect veroorzaakt in welke mate de stijging van het tarief? Voor de CDA-fractie is niet inzichtelijk in hoeverre overhead bij de HVC bijvoorbeeld ook tot extra kosten voor onze bedrijven en inwoners leidt. Collegeleden, als jullie je eigen plannen willen uitvoeren, dan moeten jullie ook scherp blijven op de efficiëntie van de uitvoering.

Ter afsluiting van het algemene betoog wil het CDA duidelijk maken dat de gemeente moet voorkomen dat lasten onnodig naar de toekomst worden doorgeschoven. In de balans tussen stabiliteit en ambitie lopen we nu op een kwetsbaar randje. Onze financiële

Algemene beschouwingen 2020

reserves zijn erg mager, dus serieuze tegenslag gaat pijn doen. Daarom stemmen we met tevredenheid in met het versterken van de algemene reserve. Uit financiële optiek wil de CDA-fractie de financiële buffer nog meer versterken, maar we menen dat het college met het huidige begrotingsvoorstel een goede balans heeft gevonden tussen financiële zorg en politiek ondernemerschap.

Nu volgen enkele specifieke, schriftelijke aandachtspunten, waarvan we aan het college vragen hierop te reflecteren.

Het CDA acht het van belang dat het College samen met andere gemeenten bij het Rijk blijft aandringen op extra bijdragen om de tekorten op te lossen in het Sociaal Domein, waaronder de Jeugdzorg, door een spoedige evaluatie na te jagen. Signalen van bijvoorbeeld "overindiceren" moeten namelijk wel eerst goed bekeken zijn.

De indicatoren in het domein samenleving en gezondheid missen vaak een onderbouwing. Waarom is voor welke indicator gekozen?

Hoe komt het dat we niet meer in de top 100 staan van MKB-vriendelijkste gemeenten? Hoe gaan we hierop bijsturen? Op onze technische vraag kregen we een technisch antwoord dat we onvoldoende informatief vonden. Bij deze verzoeken we het college om een politiek-bestuurlijk antwoord.

Bij de toeristische zaken lezen we iets over de fietsroutes, graag ook aandacht voor wandelroutes en de sloepenroute.

De planning van 300 woningen per jaar. Hebben we over 4 jaar inderdaad 1200 woningen gerealiseerd? Denk aan stikstof en grondvervuiling, hier liggen toch zoveel barrières buiten de invloedssfeer van de wethouder?

De gemeente moet zorgvuldig zijn, maar ook tijdig inspelen op de behoefte van bedrijven en inwoners voor informatie. Daar waar openheid één van de thema's is van dit college, wacht niet te lang met openheid voor bijvoorbeeld de betrokkenen van de Blokhut.

De toenemende veiligheidskosten voor het strandtoezicht voor de gemeente, dit komt vooral door de toeristische betekenis van het strand. Hoe zijn de OFS-recreatie of andere belanghebbenden betrokken bij de keuzes in het strandtoezicht? En kunnen we van hen ook een bijdrage verwachten?

Namens de CDA-fractie,
Sander Lensink